

SKRBIMO ZA POVODJE JADRANSKIH REK Z MORJEM

**Kako bomo poskrbeli za
povodje jadranskih rek in za morje?**

Predstavitev Načrta upravljanja voda 2009-2015

BREZ VODE NAS NI

Voda je eden osnovnih pogojev za življenje. Tako v okolju kot tudi v človeku omogoča toliko procesov, da si brez nje enostavno ni mogoče predstavljati življenja.

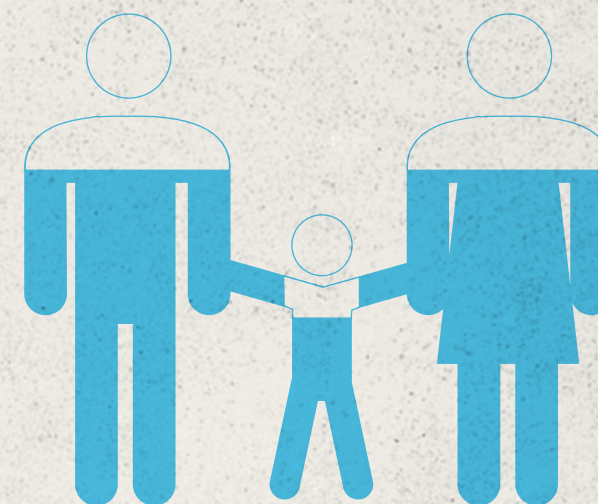
Voda je, čeprav brez barve in vonja ter navidezno povsod dostopna, ena najbolj pomembnih strateških dobrin vsake države, vsakega naselja, vsake družine in vsakega človeka. Z vodo moramo ravnati na način, ki bo tudi prihodnjim rodovom omogočil zadostne količine in njeno ustrezno kakovost.

Tudi naše telo je nekakšna velika vreča vode, saj skoraj 70 % telesne teže človeka predstavlja voda, v kateri neprestano potekajo življenjski procesi. Voda uravnava telesno temperaturo, preko krvi oskrbuje celice s hranili in kisikom ter odplavlja odpadne snovi. Podobno je tudi povsod okrog nas, v prostoru, v katerem delamo oziroma živimo. Voda je tista, ki nam omogoča živeti ter delati, in je tista, ki najbolj pomembno vpliva na kakovost našega življenja.

A vendar skoraj vsaka dejavnost, v katero smo čez dan vključeni, na različne načine slabša bodisi kakovost vode bodisi znižuje raven njene razpoložljivosti. Pomanjkanje vode pomeni suše in lakoto, preveč vode pomeni poplave ter škode. Onesnažena voda pomeni finančne stroške in zdravstvene težave. Vodo potrebujemo v zadostnih količinah in primerne kakovosti.

Ker vodni viri niso neomejeni, moramo z njimi ravnati skrbno, celovito in trajnostno.

Vode okrog nas in pod tlemi, na katerih stojimo, sodijo med tako imenovane obnovljive naravne vire. Če želimo v Sloveniji ta življenjski vir ohraniti v dobrem stanju, moramo biti pozorni na vse dejavnosti, ki slabšajo stanje voda. Moramo biti odločni in v primeru težav ukrepati zgodaj, nenehno ter učinkovito, predvsem pa začeti dolgoročno načrtovati vse naše korake, ukrepe in dejavnosti, katerih namen je varovanje naše ključne strateške dobrine – virov dobre vode.

Do 70 % telesa človeka predstavlja voda

75 % teže mišic predstavlja voda, kri vsebuje skoraj 70 % vode, telesne maščobe 10 % vode in tudi kosti kar 22 % vode.

Voda je strateška dobrina

Vodo potrebujemo v zadostnih količinah in primerne kakovosti. Ker vodni viri niso neomejeni, moramo z njimi ravnati skrbno, celovito in trajnostno.

Izdajatelj:
Ministrstvo za okolje in prostor RS, 2010
Naklada:
4000 izvodov

Ministrstvo za okolje in prostor
www.skrbimozavode.si

Ministrstvo za okolje in prostor - Agencija RS za okolje
www.arso.gov.si

Inštitut za vode RS
www.izvrs.si

Geološki zavod RS
www.geo-zs.si

Morska biološka postaja NIB
www.mbss.org

Inšpektorat RS za okolje
www.iop.gov.si

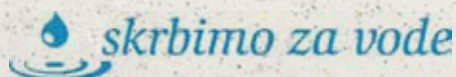
JADRANSKE REKE Z MORJEM
Območna enota Koper
Trg Brolo 12, 6000 Koper
Vodja - Tomi Umer
tel: 05/663 23 40
faks: 05/663 23 41
e-pošta: irsop.oe-kp(at)gov.si

Vsebinska obdelava in ureditev besedil: Rdeči oblak
Oblikovanje: Bergla
Fotografije: Bojan Uran, Peter Frantar, Milan Vogrin, Albert Kolar, Marjan Krebelj, Robert Turk
Priprava strokovnih gradiv: MOP, ARSO, IZVRS, GEO-ZS, NIB-MBP
Vodja projekta: Irena Rejec Brancelj (MOP)
Tisk: Medium, Žirovnica

Publikacija je tiskana na 100 % recikliranem papirju.
Prispevajte k ločenemu zbiranju odpadkov in jo po branju odvrzite v zabojnik za papir.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

NAŠ NAČRT ZA PRIHODNOST

Načrt upravljanja voda je pomemben nacionalni dokument, s katerim je Slovenija opredelila svoja ravnanja, da bi do leta 2015 dosegla dobro stanje voda. Načrt zahteva vzajemno in usklajeno sodelovanje prav vseh v Sloveniji, v tem smislu pa bo neprecenljivega pomena tudi vaša osebna vloga.

Vse države članice Evropske unije so po letu 2000 začele celovito upravljati s svojimi vodnimi viri. S tem namenom so pripravile nacionalne Načrte upravljanja voda, ki sledijo skupni evropski vodni politiki, zagotavljajo varstvo in trajnostno rabo voda ter se posodablajo vsakih 6 let.

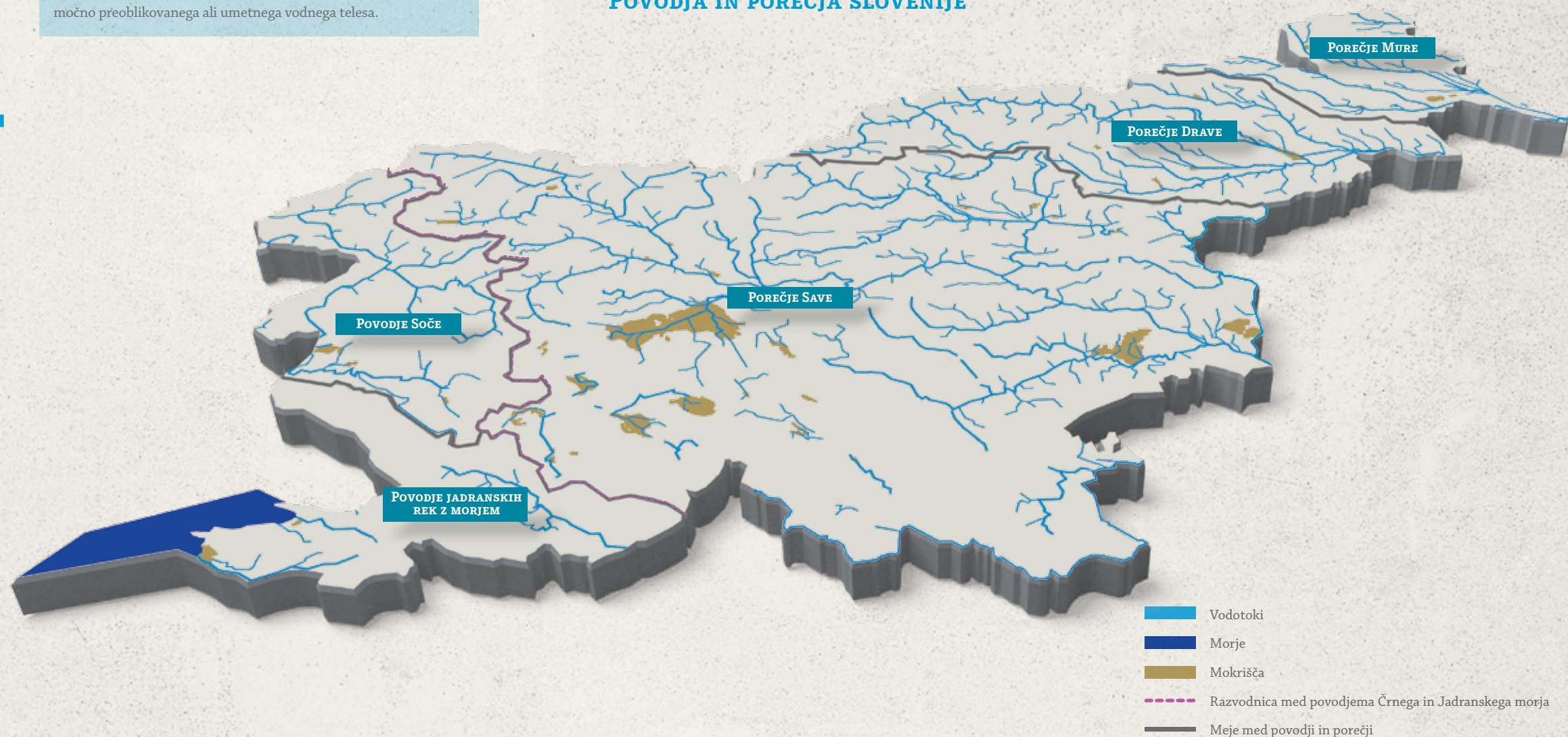
Načrt upravljanja voda vselej zajema celotno povodje ali porečje, opiše njegove značilnosti, obravnava prisotne dejavnosti, analizira obremenitve, podaja ugotovitve rednega spremljanja stanja voda, opredeli cilje in potrebne ukrepe za njihovo doseganje ter potrebna finančna sredstva. Glede na danosti slovenskega ozemlja, kjer so vsa naša glavna porečja čezmejna, je načrtovanje usklajeno tudi s sosednjimi državami.

Ključne teme Načrta upravljanja voda so kakovost voda, varnost pred vodami in raba voda. Gre namreč za področja, kjer se srečujejo različna, tudi nasprotujoča si, zanimanja med razvojem in varovanjem virov – med rabo razpoložljivega prostora ter ohranjanjem vodnih površin, med izpuščanjem odpadnih vod in ohranjanjem kakovosti vodotoka, med intenzivnim kmetovanjem ter ohranjanjem zadostnih količin pitne vode.

Zaradi usklajevanja množice deležnikov s tako različnimi zanimanji smo pri oblikovanju Načrta upravljanja z vodami soočeni s številnimi nerešenimi razvojnimi težavami. V Sloveniji bomo pri zagotavljanju virov vode za prihodnost lahko uspešni le, če se bomo znali dogovoriti in uskladiti pri varovanju naših vodnih virov. Odgovorne ustanove in službe bodo morale biti učinkovite, podjetja ter posamezniki pa dogovorni.

POREČJE: območje, s katerega ves površinski odtok skozi vrsto potokov, rek ali jezer teče v določen vodotok. **POVODJE:** območje, s katerega ves površinski odtok teče preko zaporedja potokov, rek ali jezer v morje. **VODNO OBMOČJE:** glavna enota upravljanja povodij. **VODNO TELO:** pomemben in razpoznaven del površinske ali podzemne vode. **MOČNO PREOBLIKOVANO VODNO TELO:** zaradi fizičnih sprememb znatno spremenjen del površinske vode. **DOBRO STANJE VODE:** ekološko, kemijsko in količinsko stanje je najmanj dobro. **DOBER EKOLOŠKI POTENCIAL:** vsaj dobro stanje močno preoblikovanega ali umetnega vodnega telesa.

POVODJA IN POREČJA SLOVENIJE

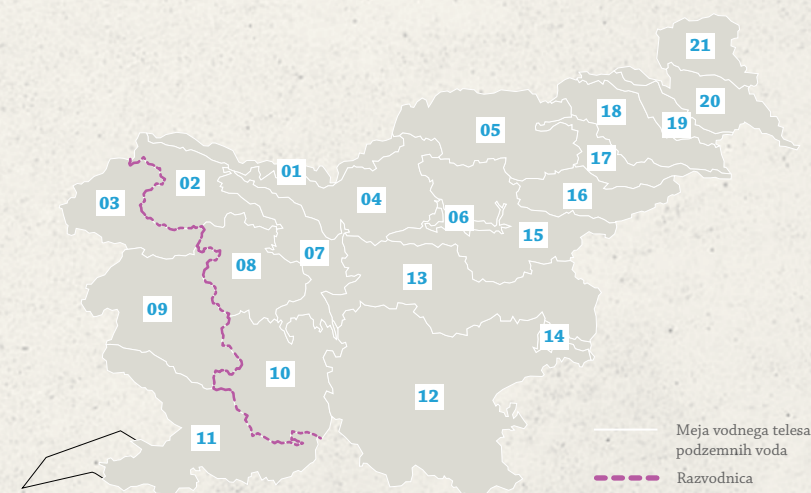
Za izvajanje upravljanja z vodami so odgovorne državne in lokalne službe ter ustanove, ki sodijo med nosilce urejanja prostora v državi. Skrb za vode pa je usklajena tudi na evropski ravni, preko katere naša država skrbi za skupne načrte upravljanja voda, za usklajevanje ter prenos znanja, izkušenj in tehnologij.

Moja reka jutri

V povodju jadranskih rek z morjem bomo poskrbeli za:

- > **zagotavljanje čiste pitne vode;**
- > **čiščenje komunalne odpadne vode;**
- > **obnovitev kakovosti voda;**
- > **določitev stvarne cene za rabo voda;**
- > **varstvo kopalnih voda;**
- > **zmanjšanje onesnaževanja z nitrati iz kmetijstva;**
- > **zmanjšanje izpustov iz industrije.**

VODNA TELES PODZEMNIH VODA SLOVENIJE

01 Karavanke	11 Obala in Kras z Brkini
02 Julijske Alpe v porečju Save	12 Dolenjski Kras
03 Julijske Alpe v porečju Soče	13 Posavsko hribovje do osrednje Sotle
04 Kamniško-Savinjske Alpe	14 Krška kotlina
05 Vzhodne Alpe	15 Spodnji del Savinje do Sotle
06 Savinjska kotlina	16 Haloze in Dravinjske gorice
07 Savska kotlina in Ljubljansko Barje	17 Dravska kotlina
08 Cerkljansko, Škofjeloško in Polhograjsko hribovje	18 Zahodne Slovenske gorice
09 Goriška brda in Trnovsko-Banjška planota	19 Vzhodne Slovenske gorice
10 Kraška Ljubljana	20 Murska kotlina
	21 Goričko

VODA MOJEGA ŽIVLJENJA

Povodje jadranskih rek z morjem s površino 1.509 km² zavzema 7 % površine vseh porečij in povodij v Sloveniji. Dolžina vseh vodotokov v povodju meri 1.499 km oziroma 5 % dolžine vseh vodotokov v Sloveniji. Povprečna gostota rečne mreže je v povodju jadranskih rek z morjem najnižja v Sloveniji, saj znaša le 0,99 km/km².

Glavne jadranske reke so Reka, Rižana, Badaševica in Dragonja. Reka ima flišno porečje ter ponika na Krasu, v Škocjanskih jamah. Rižana ima zgornji del porečja kraški in spodnji flišni, podobno ima tudi Dragonja le del porečja levega pritoka Ilnice kraški, drugi del pa flišni. V celoti flišno porečje imajo Badaševica, Drnica, Jernejski ter Strunjanski potok. Kraško zaledje ponekod zabriše hudourniško naravo flišnih vodotokov kot tudi izraziti poletni nižek vode. Za reke s sredozemskim dežnim režimom je sicer značilen jesenski višek.

V povodju jadranskih rek z morjem prevladujejo gozdnate površine, sledijo kmetijske. Največje urbano območje je Koper s 23.726 prebivalci. V povodju jadranskih rek z morjem sicer prebiva 123.427 prebivalcev, kar znaša 6 % vsega prebivalstva v Sloveniji.

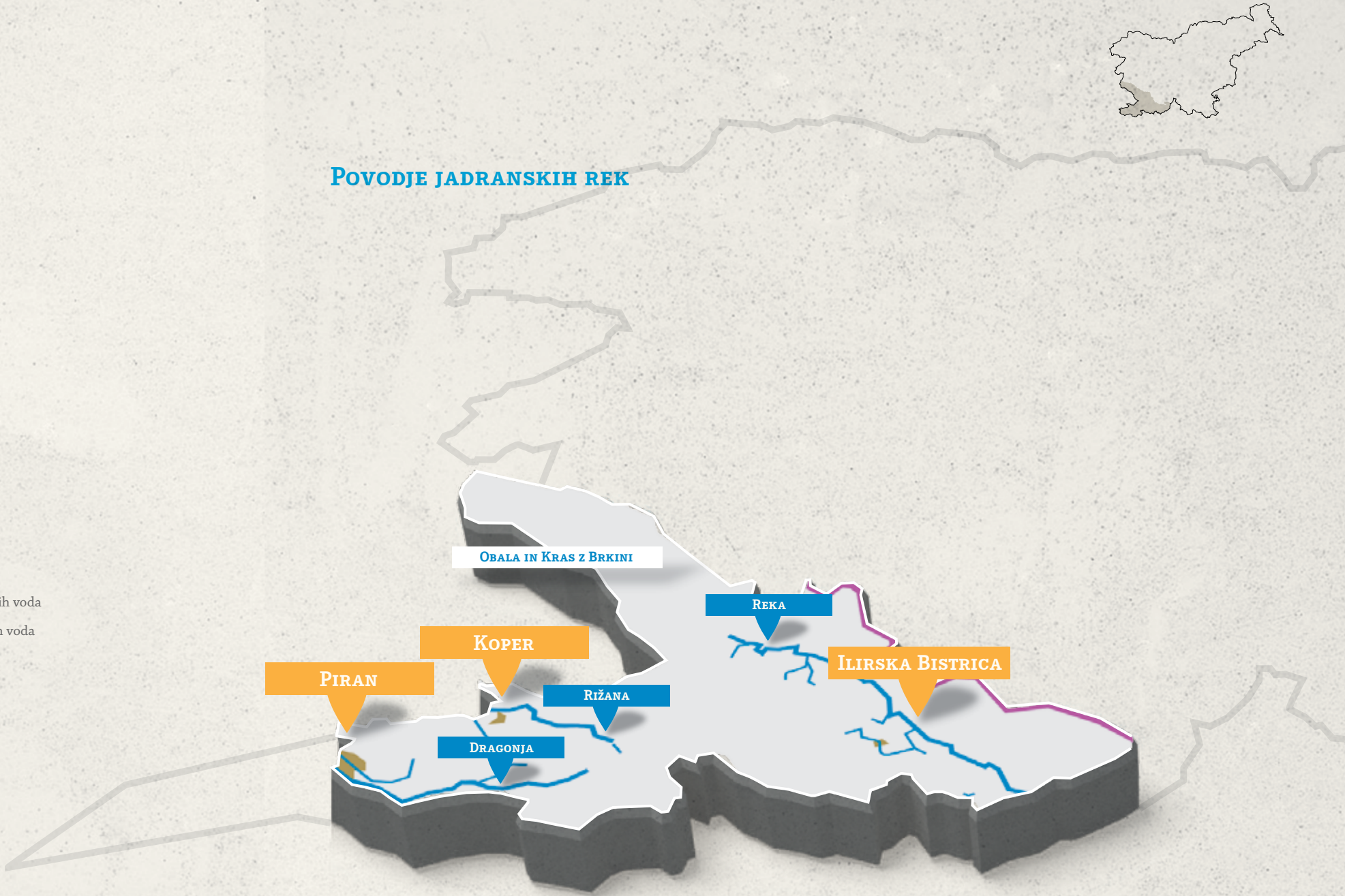
V povodju so 3 mokrišča, ki predstavljajo ekosisteme, pomembne za kroženje vode, biotsko raznovrstnost, hrano in pitno vodo, kmetijske, rekreacijske ter kulturne dejavnosti.

V povodju jadranskih rek z morjem je 19 vodnih teles površinskih voda. Od tega so 3 kandidati za močno preoblikovana vodna telesa, 4 vodna telesa površinskih voda so na morju, umetnih vodnih teles ni. Največji delež povodja pokriva vodno telo Jadranskega morja, ki zavzema skoraj četrtino površine vseh vodnih teles. Skupna dolžina vodnih teles površinskih voda v povodju je 102 km, kar je 4 % dolžine vseh vodotokov v tem povodju. Vodno telo podzemne vode je eno: Obala in Kras z Brkini.

- Vodotok
- Mokrišča
- Meja vodnega telesa podzemnih voda
- Ime vodnega telesa podzemnih voda
- Ime vodotoka

POVODJE JADRANSKIH REK

Najvišji izvir: 1415 m (Zadnje omanice, Snežnik)

Največji pretok: 305 m³/s (16. 5. 1972, Reka pri Cerkvenikovem mlinu)

Največja poplava: 1998 (Reka)

Najdaljša reka v povodju: 49 km (Reka)

Najbolj suho leto na vodotoku: 2003

Najbolj ohranjen vodotok: Dragonja (Brič-Krkavče)

Najslabše ohranjen vodotok: Klivnik in Rižana (povirje-izliv)

Voda iz povodja zalaga prebivalce: Ilirske Bistrice in drugih naselij

VODA NAS POGANJA

V primerjavi z drugimi državami sveta je Slovenija nadpovprečno vodnata, vendar neenakomerna razporejenost padavin in raznolikost odtočnih razmer na vodnem območju Jadranskega morja pogojujeta različno razpoložljivost vode za rabo – tako za oskrbo prebivalcev z vodo kot tudi za druge rabe. Predpisi s področja voda določajo merila, pogoje in način rabe ter tudi izhodišča za določanje cene vode.

Vsakdo lahko rabi vodno ali morsko dobro, če s takšno rabo le neznatno vpliva na količino ter kakovost oziroma splošno stanje voda, in če s tem ne omejuje ali onemogoča enakih pravic drugih ter izvajanje vodnih pravic. Vsaka raba, ki presega meje splošne rabe, zahteva pridobitev vodnega dovoljenja ali koncesije. V povodju jadranskih rek z morjem je 40 odvezmov, največ za zalivanje (8), bazensko vodo (8), termalno vodo (6) in gojenje morskih organizmov (6).

KMETIJSTVO

Skoraj polovico povodja jadranskih rek z morjem zavzema gozd (44 %), le majhen delež površin pa je kmetijskih, njive in vrtovi tako predstavljajo 3 % površin, travniki 12 %. Pomemben je še delež trajnih nasadov z več kot 4 % (vino-gradi, sadovnjaki, oljčniki). Za zalivanje je podeljenih 8 vodnih pravic.

OSKRBA S PITNO VODO

V povodju jadranskih rek z morjem je določen le en večji vir površinske vode za oskrbo s pitno vodo, in sicer izviri Rižane, ki je najpomembnejši vir pitne vode za prebivalce obalne regije. Zaledje izvirov reke Rižane sega vse do grebenov flišnih Brkinov, celotno padavinsko zaledje pa meri 237 km².

- Območja plazenja tal
- Območja poplavljanja
- Vodotok
- Ime vodotoka
- Meja vodnega telesa podzemnih voda
- Ime vodnega telesa podzemnih voda

Na obalnem območju prihaja pitna voda sicer iz treh virov, vendar največji delež vode prihaja iz Rižanskega vodovoda (71 %), ki pa v poletnih mesecih ne zagotavlja nemotene oskrbe vodovodnega sistema, zato se v tem času vodovod izdatneje napaja iz Kraškega (8 %) ali Istrskega vodovoda (21 %). Za to območje je značilno, da se poleti s povečano porabo v gospodinjstvih, kmetijstvu, predvsem pa z večjim številom turistov izrazito poveča poraba vode. V občinah slovenske obale je takrat 50 % več ljudi, poleg tega je takrat količina razpoložljive pitne vode najnižja, ocenjena poraba pa vsaj trikrat višja. Precej se poveča tudi proizvodnja trdnih odpadkov in količina odpadnih voda, ki se ne prečiščujejo oziroma le do I. stopnje.

POMEN ZA HIDROENERGETSKO RABO

V povodju jadranskih rek z morjem sta le dve mali hidroelektrarni, glede na hidrogeografske značilnosti povodja jih tudi v prihodnosti ni prav veliko pričakovati.

OBMOČJA POPLAVLJANJA IN PLAZENJA TAL V POVODJU JADRANSKIH REK

RIBOGOJSTVO

V povodju jadranskih rek z morjem je bilo za ribogojstvo in školjčičišče od leta 1997 do leta 2006 podeljenih 9 koncesij. Le ena se nanaša na vzrejo sladkovodnih rib, ostale na morje – 6 za gojenje školjk, 2 za gojenje morskih rib. Raba voda za vzrejo vodnih organizmov narašča.

TURIZEM

Na območju jadranskih rek z morjem je delež turističnih prenočitev na leto zelo visok in predstavlja četrtnino vseh nočitev v Sloveniji. Največ turistov prihaja v občino Piran (65 %), manj v Izolo (18 %) ter Koper (17 %). Turistična ponudba je omejena bolj ali manj na obalni pas, kjer prednjačijo klasični počitniški, poslovni in navtični turizem, zdraviliška ponudba, igralništvo ter športnorekreacijska ponudba. V zaledje vabijo gostinska ponudba, pohodniške, kolesarske poti in vinske ceste. Pomemben je tudi podeželski turizem na kmetijah na območju Krasa. Poleti se na celotnem območju

poveča število ljudi, kar na višku turistične sezone dodatno obremenjuje lokalne vire pitne vode.

ZAVAROVANA OBMOČJA

V povodju jadranskih rek z morjem so obsežna ekološko pomembna območja, številni naravni spomeniki in območja parkov, kot so regijski park Škocjanske jame, krajinska parka Sečoveljske soline ter Strunjan, naravni rezervat Škocjanski zatok. Pomemben delež zavzemajo tudi posebna varstvena območja ali Natura 2000, med njimi sta najobsežnejši območji Krasa in Kraškega roba. V povodju sta še naravna spomenika rt Madona ter Debeli rtič, ki skupaj z morskimi ekosistemi predstavljata edinstveno pokrajino v Sloveniji, pomembno tudi z vidika kulturne dediščine.

TUKAJ SMO

POVRŠINSKE VODE

Obremenjenost slovenskih voda z nevarnimi oziroma pre-dnostnimi snovmi je majhna. V povodju jadranskih rek pa je od vodnih teles na morju slabo kemijsko stanje določeno na petih. Vir onesnaženja je verjetno uporaba tributilkosi-trovih spojin v premazih za zaščito proti obraščanju ladij. Po pregledu kakovosti in sestave bioloških združb je 11 od 15 vodnih teles površinskih voda v dobrem ekološkem stanju, 1 vodno telo pa v zelo dobrem ekološkem stanju. Vodno telo Rižane (povirje–izliv) ne dosega ciljev, določenih v vodni di-rektivi, zato je uvrščeno v zmerno ekološko stanje.

PODZEMNE VODE

Edino vodno telo podzemne vode v povodju jadranskih rek z morjem – Obala ter Kras z Brkini – je v dobrem kemijskem stanju. V črpališču Brestovica so izrazita sezonska vzpo-redna nihanja natrija in kloridov, najbrž zaradi vpliva mo-rja, ki je z vodonosnikom v hidravlični povezavi. Vsebnosti natrija ter kloridov so tu od 5 do 20-krat višje kot na ostalih me-rilnih mestih tega vodnega telesa, vendar še vedno nižje od standardov za pitno vodo.

V letu 2008 je bilo v povodju jadranskih rek z morjem kljub nekaterim občasnim težavam z izdatnostjo posa-meznih vodnih virov ocenjeno dobro količinsko stanje. V pripovršinskem vodonosniku Obala in Kras z Brkini, edinem telesu podzemnih voda, je 40 milijonov m3 razpoložljivih količin podzemne vode oziroma preko 330 m3 na prebivalca. Odvzete količine predstavljajo 25 % skupnih razpoložljivih količin podzemne vode v povodju.

OBMOČJA S POSEBNIMI ZAHTEVAMI VAROVANJA

Rezultati rednega spremljanja vodnega okolja kažejo izpol-njevanje predpisanih zahtev za življenje sladkovodnih vrst rib na 1 salmonidnem in na 2 ciprinidnih odsekih. Na vseh 3 gojiščih školjk (Piranski zaliv – Seča, Strunjanski zaliv ter Debeli rtič) so izpolnjene tudi predpisane zahteve za življenje in rast morskih školjk ter morskih polžev.

Kakovost kopalnih voda je tekom let spremenljiva, odvi-sna od meteoroloških dogajanj. V letu 2008 obvezujoče zahteve kopalne direktive ni izpolnjevala le 1 kopalna voda (kopališče Hotelov Morje), vseh ostalih 18 kopalnih voda je izpolnjevalo celo strožje zahteve od priporočenih.

Ekološko stanje površinskih voda

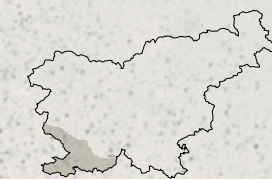
- Zelo dobro
- Dobro
- Zmerno
- Slabo
- Zelo slabo
- Močno preoblikovano ali umetno vodno telo

Kemijsko stanje stanje podzemnih voda

- Dobro
- Slabo
- Meja vodnega telesa podzemnih voda
- Ime vodnega telesa podzemnih voda
- Ime vodotoka

OCENA STANJA VODA POVODJA JADRANSKIH REK (2006-2008)

NAŠI KLJUČNI IZZIVI

ONESNAŽEVANJE ZARADI KMETIJSTVA

V povodju je 22 % kmetijskih površin, največ trajnih travnikov. Glede na stanje voda, analize obremenitev in presoje vplivov človekovega delovanja na stanje voda vodna telesa površinskih voda v povodju jadranskih rek z morjem niso v slabem stanju zaradi onesnaževanja iz razpršenih virov. Pri petini vodnih teles je bil zaznan vpliv obremenitev s hranili.

PRITISKI ZARADI POSELITVE

Komunalna odpadna voda, ki se zbira v sistemih javne kanalizacije, je lahko mešanica voda iz gospodinjstev (npr. kopeli ali odpadne vode in odpadki iz stranišč), industrije (industrijska odpadna voda) ter vode, ki nastane z otekanjem s streh, cest ali drugih utrjenih površin. V takšni odpadni vodi so prisotna biološko razgradljiva onesnaževala in tudi nevarne snovi. V povodju jadranskih rek z morjem je na sistem javne kanalizacije priključenih le 66 % prebivalcev. Od tega je 63 % prebivalcev priključenih na čistilne naprave. Naselja ali deli naselij, katerih komunalne odpadne vode se ne odvajajo oziroma čistijo na čistilni napravi, lahko z neprečiščenimi odpadnimi vodami onesnažijo površinske vode.

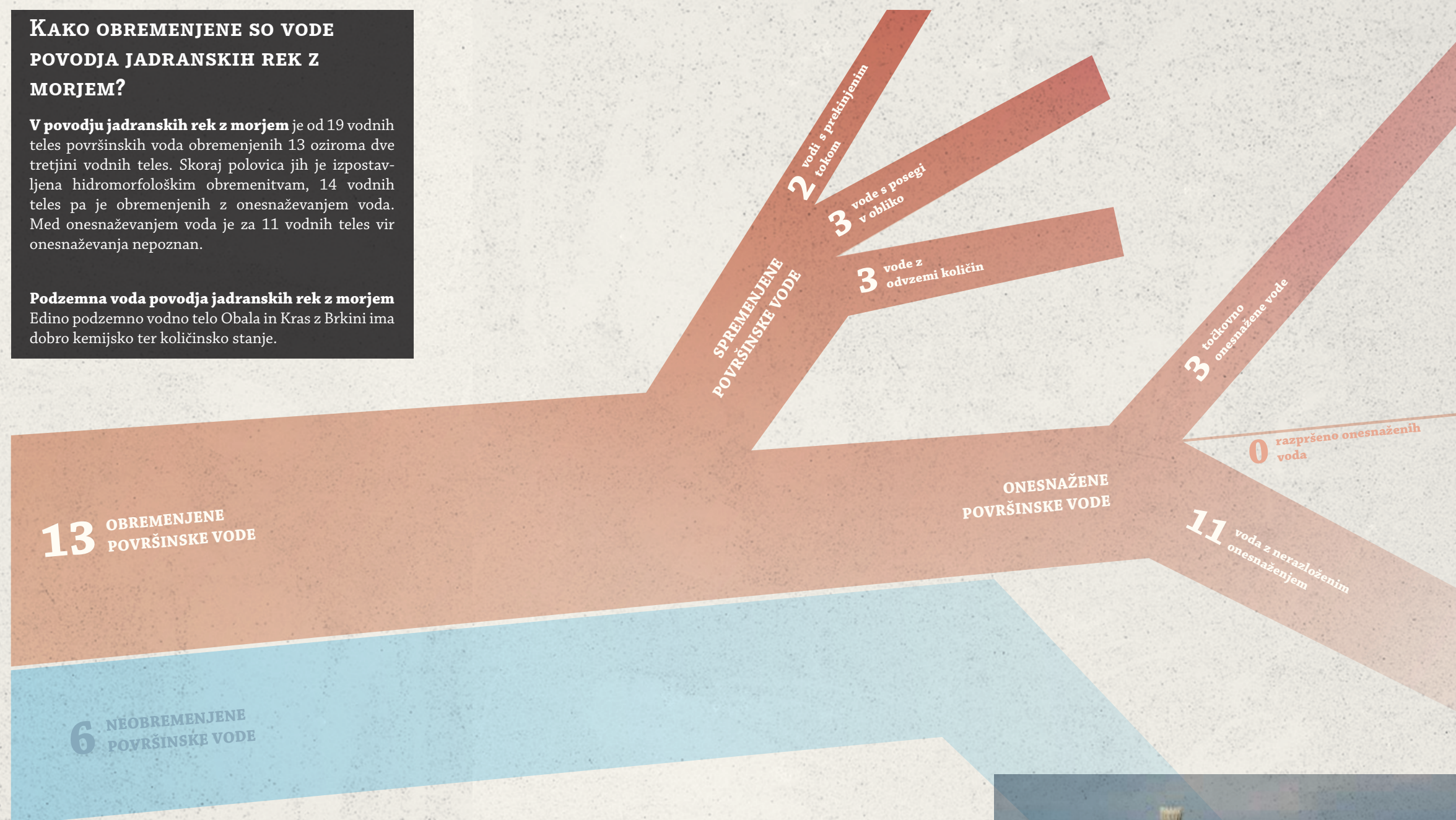
VPLIVI INDUSTRIJE

Proizvodne in storitvene dejavnosti iz industrijskih naprav odvajajo odpadne vode ter izpuščajo določene snovi. K onesnaževanju voda veliko prispevajo tudi prebivalci s svojim vsakodnevnim načinom življenja (npr. z uporabo nevarnih snovi v kmetijstvu, uporabo kemikalij v gospodinjstvu in s prometom). Izpusti se lahko končajo neposredno v površinski vodi ali javni kanalizaciji, ki se ponekod zaključijo s komunalno čistilno napravo, drugod pa ne. Izjemoma se

KAKO OBREMENJENE SO VODE POVODJA JADRANSKIH REK Z MORJEM?

V povodju jadranskih rek z morjem je od 19 vodnih teles površinskih voda obremenjenih 13 oziroma dve tretjini vodnih teles. Skoraj polovica jih je izpostavljena hidromorfološkim obremenitvam, 14 vodnih teles pa je obremenjenih z onesnaževanjem voda. Med onesnaževanjem voda je za 11 vodnih teles vir onesnaževanja nepoznan.

Podzemna voda povodja jadranskih rek z morjem
Edino podzemno vodno telo Obala in Kras z Brkini ima dobro kemijsko ter količinsko stanje.

industrijske odpadne vode lahko odvajajo tudi posredno v podzemne vode.

V povodju jadranskih rek z morjem je 45 obratov s 65 iztoki, 41 se jih odvaja neposredno v okolje ali javno kanalizacijo, ki se ne zaključijo s komunalno čistilno napravo. Med njimi pa so 3 iztoki s prednostnimi snovmi in prednostno nevarnimi snovmi. Po letni količini izpustov sta v ospredju nikelj ter svinec.

HIDROMORFOLOŠKE SPREMEMBE

Pomembne obremenitve na glavnem toku vodnih teles površinskih voda v povodju jadranskih rek z morjem povzročajo izpuščanje odpadne vode, zadrževanje vode,

osuševanje zemljišč, regulacije in druge ureditve ter raba obrežnega pasu. Najpogostejša hidromorfološka obremenitev je raba obrežnega pasu. Tudi na obalnem morju predstavlja raba obrežnega pasu veliko obremenitev.

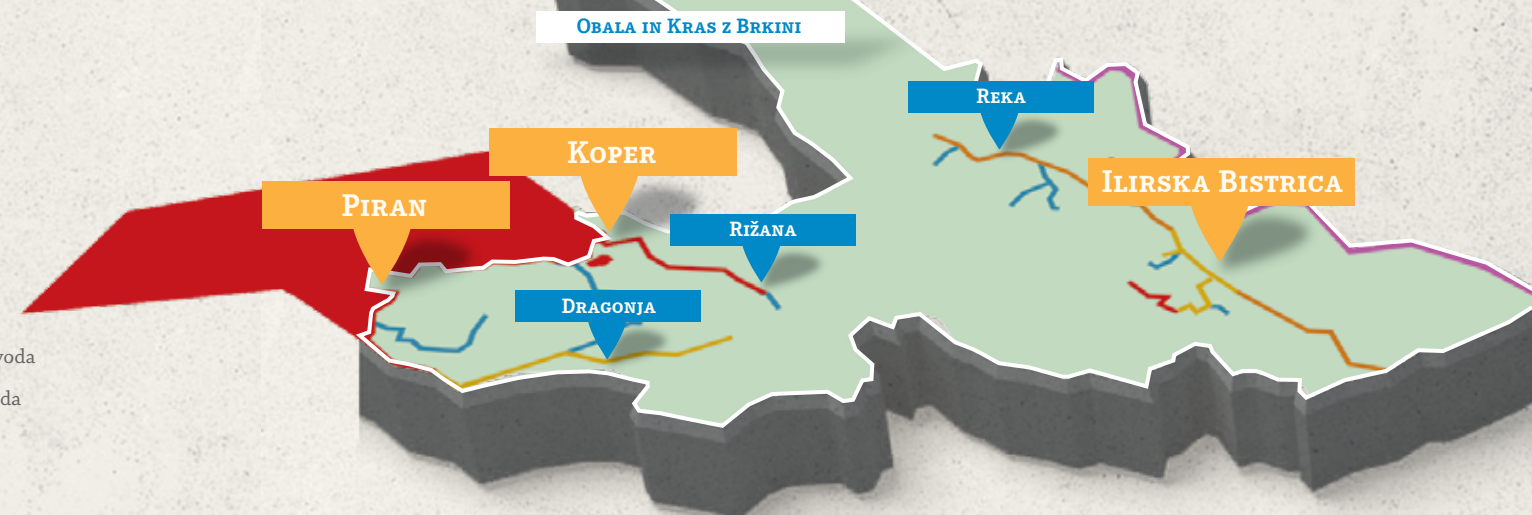
BIOLOŠKE OBREMENITVE

Biološke obremenitve lahko neposredno vplivajo na vodne organizme, njihovo kakovost in številčnost. Najpogostejše je to vnos tujerodnih vrst, ki za hrano ter življenjski prostor tekmujejo z domačimi vrstami. V povodju jadranskih rek z morjem je 5 tujerodnih vrst rib, v morju pa več kot 50 tujerodnih vrst, ki so prišle iz drugih morij in se širijo tudi z balastnimi vodami.

TAKO BOMO UKREPALI

Izvajanje Načrta upravljanja voda temelji na nosilcih urejanja prostora. To so ministrstva, organi lokalnih skupnosti, izvajalci javnih služb ter nosilci javnih pooblastil, ki sodelujejo v postopku priprave prostorskih aktov. Skrb za vode pa zahteva tudi večjo udeležbo državljanov, zainteresiranih javnosti in nevladnih organizacij. Za varovanje vodnih virov, ohranjanje ter izboljševanje kakovosti vode smo ključni člen ljudje s svojim obnašanjem.

Smer dobre vode

Predstavitev ukrepov, ki jih na povodju jadranskih rek z morjem predvideva Načrt upravljanja voda:

- > prebivalce porečja bomo obveščali in osveščali;
- > poostrili bomo nadzor nad kmetijskimi onesnaževalci in uvajali dobre kmetijske prakse;
- > izboljšali bomo pravne, upravne in administrativne postopke;
- > odkrivali bomo vire onesnaževanja ter spodbujali uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij;
- > poostrili bomo nadzor nad izvajanjem zakonskih določil in nad posegi v vodno ter priobalno zemljišče;
- > obnovili bomo rečne koridorje;
- > zasadili bomo avtohtono obrežno vegetacijo;
- > vzpostavili bomo sistematične in tekoče podatkovne baze;
- > bolj natančno bomo preverjali vplive posegov na spremembo stanja voda;
- > izvajali bomo izobraževalne, raziskovalne, razvojne in predstavitvene projekte;
- > odkrivali, spremljali, nadzorovali ter odstranjevali bomo tujerodne vrste;
- > določili bomo prednosti in zaostri pogoje posebne rabe voda;
- > dosledno bomo izvajali načelo “povzročitelj obremenitve plača”;
- > vpeljali bomo cenovno spodbujanje gospodarne rabe pitne vode;
- > vzpodbujali bomo gradnjo čistilnih naprav za izpuste iz individualnih hiš in kmetijskih gospodarstev;
- > v urejanje voda bomo vpeljali načelo obvladovanja tveganj ter izdelali načrte zmanjševanja poplavne ogroženosti.

MOJA VLOGA

Naše vodno bogastvo je v tem trenutku še veliko. Ker se njegovega pomena premalo zavedamo in to dobrino premalo odločno varujemo, nas prihodnost lahko sooči najprej z zmanjšanjem, nato pa še s pomanjkanjem potrebnih količin vode v dobrem stanju. Karkoli lahko naredimo, da se nam to ne bi zgodilo, je vredno narediti čim prej.

SODELUJEM

Udeležujem se javnih posvetovanj in razgrnitev občinskih prostorskih načrtov. Opozarjam na morebitna neskladja posegov in dejavnosti na vodnih ter priobalnih zemljiščih, vodovarstvenih območjih, mokriščih in drugih z vodo povezanih območjih. Pozanimam se, ali v našem kraju ustrezno odvajajo in čistijo vode.

VARUJEM

Pomagam skrbeti za lokalne vire, in sicer z obnovitvijo krajevnega vodnjaka ali kala, vzdrževanjem izobraževalne vodne poti, čiščenjem rečnih bregov ter jezerske obale. Če imam dovoljenje za lastno oskrbo z vodo, varujem ta vir. Kadar opazim nenavadne dejavnosti ali izlitje nevarnih snovi, takoj pokličem center za obveščanje na številko 112.

SPREMLJAM

Berem letna poročila o kakovosti pitne vode javnega vodovodnega podjetja v našem kraju. Spoznavam ključne dejavnike, ki ogrožajo dobro stanje voda. Spremljam letna poročila o količinah ter kakovosti voda Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje.

VARČUJEM

Zapiram pipo in preprečujem tudi najmanjše uhajanje vode. Kopanje nadomestim s prhanjem. S prezračevalniki in omejevalniki pretoka vode lahko zmanjšam porabo tudi za 30 oziroma 40 %. Uporabljam gospodinjske aparate, ki varčujejo z vodo.

NE ONESNAŽUJEM

Uporabljam okolju prijazne gospodinjske aparate in čistilna sredstva. V umivalnik ali stranišče ne mečem kozmetičnih pripomočkov, barv, olj ali nevarnih snovi. Redno praznim greznico. Odpovem se uporabi snovi, ki lahko onesnažijo okoliške potoke in reke. Motorno olje oddajam na bencinskih črpalkah oziroma na mestih za posebne odpadke. Pri uporabi plovil preprečim uhajanje goriva in maziva v reke, jezera ter morje. Upoštevam navodila za ravnanje s snovmi oziroma sredstvi, ki jih uporabljam. Že najmanjši ostanki nevarnih snovi, sprani iz uporabljene embalaže, onesnažijo velike količine površinske ali podzemne vode.

ZMANJŠUJEM

Zmanjšam tlakovane površine v okolici doma in upočasnim odtok padavinske vode. Zmanjšam ali odpravim rabo gnojil in pesticidov za trato ter vrt. Zmanjšam količino smeti.

NAČRT UPRAVLJANJA VODA 2009-2015

skrbimo za vode

WWW.SKRBIMOZAVODE.SI